

< sida1 > Ink. 27 maji 1842 [[ankomstdatum](#), [Consistoriets anteckning](#)]

Till Maxime Venerandum Consistorium! I Hernösand.

Underteknad vågar härmedelst till maxime Venerandi Consistorii Uplysta pröfning hemställa hosföljande afhandling på Lappska, innehållande en predikan på annan dag Juhl, med anhållan, att densamma, om den finnes tjenlig för sitt ändamål, måtte till trycket befordras. Ändamålet med denna afhandling är egentligen, att förbereda opinionen ibland Lapparne till bildande af Nykterhetsföreningar, hvilket för det närvärende synes vara alldeles omöjligt, sålänge som opinionen är sådan, att det å ena sidan icke anses för någon synd att supa sig full, och å andra sidan icke heller anses för nedrigt, att genom brennvins samt andra rusgifvande drycker, narra åt sig Lapparnes egendom. Till att motverka en sådan, af Krögerne i synnerhet underhållen opinion, borde Presterskapet i Lappmarken bidraga hvar å sin ort, med smärre original af < sida2 > handlingar, som oförmärkt finge utspridas bland folket, dock utan att utsätta författarenas namn, emedan Presternas muntliga föreställningar från Predikstolen eller vid andra offentliga tillfällen, utskrikes af Krögerne såsom varande en följd af Presternas afvundsjuka mot dem. Det kan icke vara M.v. Consistorium obekant, att Presterskapets och Kronobetjeningens strid med Krögerne i Lappmarken är en strid på lif och död; att Presterskapet i Lappmarken beredt sig sjelft en verkelig Ekonomisk förlust, då det tillstyrkt brennvinsförbudet; att dess förmåga till förderfvets motverkande genom moraliska skäl, blefve i närvarande omständigheter, förlamad, derest det blefve tvunget, att till bestyrkande af sina Uppgifter rörande förbrytelser mot Brennvinsförbudet, Upträda som angifvare mot Krögerne. Jag inser icke, huru Uppgifter om dylika förbrytelser på annat sätt kunna styrkas.

Derjämte vågar jag fästa m.v. Consistorii Upmärksamhet, å den omständigheten, att Lappska Presterskapets brennvinsbrennings rättighet, som ännu icke lærer vara formelt Uphäfvnen, tyckes innebära en motsägelse, mot Brennvinsförbudet, alldenstund Prestens rättighet att ensam brenna Brennvins, derest den ännu på något ställe begagnas i Lappmarken, måste upväcka den största afvund hos Krögerne, äfven i det fall, att denna rättighet icke på något sätt missbrukades. Jag anhåller således, att m.v. Consistorium täcktes låta gå en Upmaning till Lappska Presterskapet, att helt och hållit afsäga sig denna rättighet, och Uphöra med all brennvinsbrenning. Till ersättning för den Ekonomiska förlust, som Presterskapet genom en sådan afsägelse kommer att lida, vågar jag föreslå en Upmaning < sida3 > till de skickligaste bland Presterskapet i Lappmarken, att utarbete smärre original afhandlingar på Lappska Språket i religiösa ämnen, och de samma till m.v. Consistorii pröfning insända, af hvilka m.v. Consistorium icke lærer underlåta att befordra till tryckning sådane afhandlingar, som finnas deraf förtjenta; Dessa afhandlingar, öfverlemnade till Lappska Presterskapets disposition, kunde tjena till surrogat för det traktamente, Lappska tiondegifvare äro vane att få af sina Prester. Genom detta välmenande förslag tyckas 3^{ne} ändamål böra vinnas; 1mo Då intet brennvins får finnas ejheller finnes i Prestens hus,

har krögaren intet mål för sin afvund; 2do Lappen kan icke under någon förevändning begära af Presten en sådan vara, som icke får finnas i Prestens hus; 3^{tiö} Den förnämsta nyttan vore likväl att vänta af sjelfva afhandlingarne, genom hvilka opinionen kunde småningom beredas till bildande af Nykterhets föreningar.

På denna grund har jag nu med denna afhandling velat göra en början. Afhandlingen är skriven efter norra Lappmarkens dialect, som brukas i Jockmock och Gelleware, men är tillika väl förståelig i Arjeplog, Jukkasjärwi, Karesuando och Koutokeino. Om afhandlingen vinner m.v. Consistorii benägna förord till tryckning; tyckes Uplagans storlek böra beräknas efter Dessa församlingars folkmängd, så att minst 200de Exemplar kunna beräknas för hvar och en af dessa församlingar. De 100de Exemplar af skriften: Hålaitattem Ristagasa ja Satte almatja kaskan, hvilka kommit mig tillhanda, hafva blifvit gratis utdelade i Jukkasjärwi och Karesuando bland Lapp allmogen; Jag vågar göra mig förvissad derom, att det öfriga af denna Uplaga blifvit lemnad till Presterskapets Disposition i Arje<side4>plog, Jockmock och Gelleware.

Till följe af max. ven. Consistorii förordnande af den 17 martii 1841, har en Catechet Elev, vid namn Olof Pehrsson Riska blifvit af undertecknad undervisad, och kommer denne Catechet, att börja Barna undervisningen i Karesuando ifrån början af martii månad innevarande år.

Karesuando den 24 februarii 1842

L. L. Læstadius.
P.L.

Ett Exemplar af skriften loca parallela Plantarum, har undertecknad äran öfverlemna till Kongl. Gymnasie Bibliothek. ut supra

L. L. Læstadius.

—
Original / Domkapitlets i Härnösand arkiv / Härnösands landsarkiv /